

**VI MULGI MÄLUMÄNG II ETAPP
SUISLEPA, TARVASTU KIHEKOND
20.11.18**

I POOL

1) TÄHELEPANU! VIDEO! (Kaire)

Kus Mulgimaal asub see 9 korviga, 884 m pikkune discolfirada?

Vastus: Hummuli mõisapargis ja selle ümbruses, Tõrva vallas, Valga maakonnas

<https://www.youtube.com/watch?v=C2OhT0xICB4>

2) MULGI KEEL (Alli)

Ku eesti keelen on – **aga- sidesõna, siis mulgi keelen on sii nimisõna ja tähendep kindlat asja. Mes sii tähendep?**

Vastus: Sii tähendep - hagu

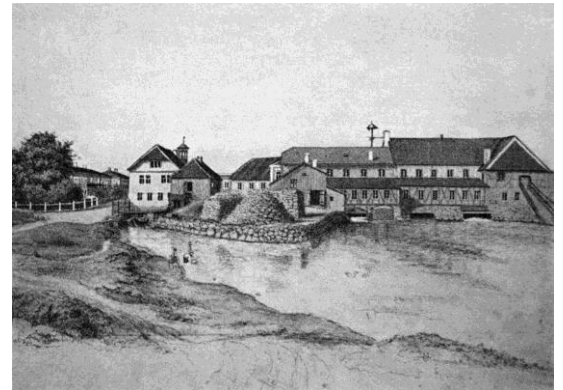
3) VILJANDI VALD (Piia)

Milline praeguse Viljandi valla maadel tegutsenud ettevõtte on kujutatud pildil?

Esimese toodangu andis see ettevõtte 1795. aastal.

Vastus: Vastus: Meleski klaasivabrik 19. sajandi keskel

Allikas: <http://www.palverand.ee/r%C3%B5ika,-laashoone,-meleski/>

4) MULGI VALD (Annely)

See organisatsioon tähistas oma 10. Aastapäeva. Organisatsiooni nimi on ROSIN. Mis peitub selle organisatsiooni taga?

VASTUS: Kaarli Rahvamaja naisansambel . Esimene juhendaja oli Eve All ja praegu Ruth Mõttus.

5) TÕRVA VALD (Anne)

Helme Piimaühisus ehitas 1915.aastal Kärstnasse Eesti esimese.... Mille?

Vastus: Eesti esimese koorejaama.

/selgituseks kohtunikele ja vaidlejatele

koorejaam - piimatööstuse allettevõtte, kus piim separeeritakse ja saadud koor saadetakse pastöriseeritult edasi.

Separeerima - (segu, emulsiooni v. suspensiooni) koostisosadeks eraldama, lahutama. 1878. aastal leiutas Rootsi insener Gustav De Laval koorelahutaja.

meierei - hrl. väike ettevõtte, kus piim töödeldakse (lihtsaiks) piimatoodeteks, piimatalitus/

Allikas: <http://www.farmi.ee/piima-blogi/oluline-teada/millal-hakati-estis-piima-jooma>

<https://eesti100aaret.ee/eesti-piimandusmuuseum/> ja raamat „Helme-Tõrva ajalooost” /

6) SPORT (Enno)

Nimetage Eesti kõige vanem rahvaspordiüritus, mida korraldatakse 1928. aastast.

Vastus: Ümber Viljandi järve jooks.

7) VARIA (Piia)

Millise riigi võistkond saavutas Euroopa meistri tiitli 1. Euroopa meistrivõistlustel korvpallis? Võistlused toimusid 1935. aastal Genfis.

Vastus: Läti korvpallivõistkond. Võitis Hispaaniat 24 : 18.

Allikas: https://et.wikipedia.org/wiki/Euroopa_meistriv%C3%B5istlused_korvpallis

8) EESTI SADA (Annely)

Snelli tiik on Tallinnas esindustiik. See veekogu on moodustunud endisest Toompea vallikraavist ning nime saanud sChnelli järgi, kelle maja asus praeguse Toompuiestee ja tiigi vahel. Kes oli Johan Scnell?

Vastus: Tallinna linnaaednik

9) LÄTI SADA (Enno)

Alüksne pastor Ernst Johan Glück rajas esimesed rahvaülikoolid Liivimaal, andis välja aabitsa, tõlkis piibli jne. Märksa kuulsamaks sai aga tema kasutütar Marta Elena Skaw-ronska. Millega?

Vastus: Sest temast sai Peeter I teine abikaasa.

Pärast Alüksne vallutamist Vene vägede poolt 1702. a sattus Alüksne Vene sõjameeste meelevalda, seejärel sai temast Peeter I abikaasa. Ta oli Venemaa tsarinna (1725-1727) Katariina I Peeter I teine naine. Järgmisena läks lahku Putin. Põhjasõda

10) PILDIVOOR (Anne)

Kes on pildil?

Vastus: Eesti raievõistleja, OÜ Valga Puu omanik ja juhatuse liige Andres Olesk võitis 2010.a Horvaatias Zagrebis peetud raie maailmameistrivõistlustel individuaalarvestuses maailmameistri tiitli.

11) MULGI KULTUUR (Alli)

Mes aastest andas vällä Mulgi Uhkuse aunimetust ja mitu inimest om selle saanu?

Vastus: 2012 ja seitse

2012 - Asta Mäeorg

2013 - Asta Jaaksoo ja Kaupo Ilmet

2014 -Ants Taul

2015 - Anu Raud

2016 - Alli Laande

2017- Jaak Kõdar

II POOL

12) MUUSIKA (Kaire)

Kuulete mängimas Mõisaküla Big Bandi, kes tähistas sellel aastal 25. tegevusaastat. Mis on selle Big Bandi juhendaja nimi, kes tähistas koos bandiga samuti oma suurt juubelit?

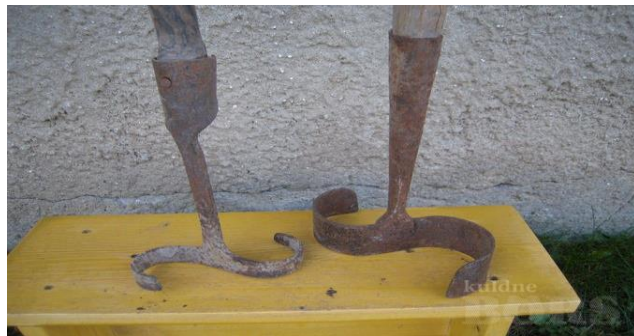
<https://www.youtube.com/watch?v=F4ZUR6bI5ZQ>

Vastus: Juhendaja Iivo Hakkaja. Tema sai sellel aastal 80.

13) MULGI KEEL (Alii)

Kudas om selle tüüriista nimi?

Vastus: Sagamisraud, kapstarraud.

14) VILJANDI VALD (Piia)

Kes on see Paistus elanud ja töötanud organist, koorijuht, pedagoog ja helilooja, kelle loomingusse kuuluvad „Palve“, „Ellerhein“, „Jahilaul“, „Ema süda“ jt. Eluaastad 1851 – 1911.

Vastus: Friedrich August Saebelmann

15) MULGI VALD (Annely)

Mõisakülas on olemas Jaan Sihver nimeline tänav. Ajaloss on ta tuntud kui revolutsionäär ja mässaja. Kuid tänav nimetati hoopis tema nimega muude teenete eest. Mis põhjusel?

Vastus: 1905. avas ta Mõisakülas esimese 2-klassilise erakooli kohalike laste jaoks oma tädile kuuluvast majast.

16) TÕRVA VALD (Anne)

Helme kihelkonnas asus Leebiku (*Abenkat*) mõis. Mis moodi leidis see mõis oma ajaliku lõpu?

Vastus:

J.Ljahhovi nimelise kolhoosi juhatus tegi 1974.a otsuse

mõisa peahoone lammutada. Kuna hoone seinad olid nii tugevad, et isegi traktoriga neist jagu ei saadud, siis pandi mõis jüriööl põlema ja korraldati tuletõrjeõppused.

Õiged vastused lammutati või põletati

17) VALIKU KÜSIMUS (Enno)

Mille kinkis Jaan Poska Tartu rahu sõlmimisel Vene delegatsiooni juhile Adolf Joffele?

- a) Belgia šokolaadi b) Prantsuse veini c) Šveitsi juustu, lausa 70 kg.
Vastus: Šveitsi juustu Lausa 70 kg.

18) VARIA (Piia)

Mis aastal avati Läti Vabadussammas ja kuidas seda kõnekeeles kutsutakse?

Vastus: Avati 1935. aastal, kõnekeeles kutsutakse Läti Vabadussammast Mildaks.

Allikas: [https://et.wikipedia.org/wiki/Vabadussammas_\(Riia\)](https://et.wikipedia.org/wiki/Vabadussammas_(Riia))

19) EV100 (Annely)

Tallinnast Tartusse on umbes 185—187 km . Milline linn asub Tallinnast samal kaugusel kui Tartu?

Vastus: Sillamäe

Lisa- Linnadevahelised kaugused Tark Tee: <https://tarktee.mnt.ee/live/php/kaugus.php> Tallinn – Mõisaküla on seal 187 km ja see on küsimuses antud piirides 185-187. Karksi-Nuia ja Abja-Paluoja on 184 km.

20) MULGI KULTUUR (Alli)

Kudas nimetedi vanaste meeste villatsest rõõvast tettü puulmantelt?

Vastus: Tõll

Ku mia viil laits olli, mälete, et `Karksin olli maameestel tõll `päämine lämi talverõõvass. Tõll olli jüsku palit, aga lühemp, ulats sinnamaani, kust kintsu akkave. Taga olli põõn, änd es ole `lõhki. Ehen olli kaits rida `nüüpe ja mõlempe õlma pääl olli kaits `sisse tett `taskut. Kaits `taskut, õigati puhu`tasku. Ollive pääl põiki ja `sinna olli ää käse `lämmess `pistä, ku `kindit kähen es ole. Karvast raed es ole. All olli vateerit `vuuder. Tõll olli kodun kedrät lõngast ja kah kodun koet villatsest `rõõvast õmmelt. Rõõvass `lasti viil linnan vanute, siss läits paksempess ja `lämmempess. `Lasti kah `sääri, sii olli midägi pügämise `muudu. Säärit rõõvass es lää pidämisege karvatsess.

21) ESE (Enno)

Milleks kasutatakse teie laudadel ringlevat eset?

(e – mail avaja ei ole õige vastus, samuti ka „ätt“ ei kuulu õige vastuse hulka)

Vastus: See on kirjaümbriku (ümbriku avaja). Teist otstarvet sellel esemel ei ole.

22) MOSAIIK (Anne)

Kes on pildil?

Vastus: Hedvig Hanson

